

ESTILS

UN REPTA DE FUTUR

01. Les dades tenen un gran valor per a les empreses. GETTY
02. El director del centre d'excel·lència en *big data* de Barcelona, Marc Torrent. BDIGITAL

Barcelona busca sentit i

NEREIDA CARRILLO
BARCELONA

Roc Boronat, 117. Quatre. Vuit. Privacitat. 80%. 650.000. Lletre V. Aquestes són set dades que ja formen part dels 2,5 bilions de gigabytes d'informació que, segons IBM, es generen cada dia al món. A simple vista aquests ítems poden no significar res, però aquest reportatge mirarà de donar-los sentit. Aquest també és el repte principal del *big data* o de les dades massives: donar sentit i transformar en coneixement i negoci l'ingent volum de dades que generen les persones i les empreses.

Roc Boronat, 117. Barcelona. Aquí és on funciona des de principis de febrer el nou centre d'excel·lència en *big data* de Barcelona (Big Data CoE Barcelona), un equipament que vol situar la capital catalana en el mapa de la innovació en la gestió de dades massives. La iniciativa la impulsa l'Ajuntament, la Generalitat de Catalu-

S'inaugura a la ciutat un centre d'excel·lència en 'big data'. La informació dels usuaris servirà per orientar noves línies d'activitat

nya, el centre tecnològic Barcelona Digital i l'empresa Oracle. El director del centre, Marc Torrent, explica que l'objectiu és "demostrar a les empreses quin valor poden extreure de les dades". La idea és que el centre posi a disposició de les companyies dades i professionals especialitzats per provar i validar una solució de *big data* per al seu negoci: obrir noves línies d'activitat, reduir despeses o conèixer millor els seus clients.

Quatre eixos de treball

Quatre. En realitat, l'activitat del centre s'orienta en quatre eixos: la consultoria relacionada amb les dades, la generació de coneixement en la matèria, la formació d'especialistes en aquest àmbit i la divulgació. "La cultura de les dades no es-

Dèficit
Els experts coincideixen que la cultura de les dades encara no està estesa

tà estesa, ni a Catalunya ni al món", explica Torrent. La idea és que al centre hi puguin confluïr administracions públiques, que posaran a l'abast la informació de què disposen, i també empreses privades que podran utilitzar les dades obertes de l'administració i altres de pròpies. "Volem que a través de les dades, les empreses vegin les seves noves oportunitats de negoci", explicava en la inauguració del centre la tinent d'alcalde d'economia de l'Ajuntament, Sònia Recasens.

Com es mou la ciutat?

Vuit. Al centre ja hi treballen vuit persones que impulsen quatre projectes relacionats amb el transport, la salut, l'eficiència energètica i el turisme. Més de 50 *post-its* de quatre colors diferents recullen la plu-

ja d'idees sobre el *big data* que s'exposa a l'avantsala de l'habitació on treballen els tècnics. Torrent explica que el projecte sobre transports té com a finalitat estudiar si els accidents estan relacionats amb factors de l'entorn com ara l'hora, la proximitat a una escola o l'amplada d'un revolt. Hi treballen amb dades del RACC i la Generalitat. La línia relacionada amb eficiència energètica es fixa com a objectiu detectar possibles maneres d'estalviar, mentre que en salut es treballa per millorar diagnòstics.

Rafa Giménez, investigador del projecte de turisme del Big Data CoE, explica que estan fent servir dades de geolocalització dels tuits, és a dir, des d'on es fan les piulades a Barcelona, per estudiar on es concentra la gent de la ciutat i els turistes durant els diferents moments del dia. A través de les piulades poden saber, per exemple, on hi ha concentracions de persones, per on es mouen els assistents al Mobile World Congress o quins llocs de la capital catalana són els més visitats per nacionalitats. Per exemple, ex-

negoci en les dades

plica Giménez, el creuament de dades els ha permès concloure que els creueristes procedents de països de l'Est "es queden a la franja marítima i no van gaire lluny".

Privacitat. ¿Els usuaris saben que s'està treballant amb les seves dades? ¿Hi han donat el seu consentiment? ¿Quins mètodes d'anonimització es fan servir? "Serem molt pulcres", afirma Torrent, taxatiu. Però la llavor de la sospita està sembrada. Això després que fa unes setmanes la Generalitat fes marxa enrere en la intenció de comptar amb socis privats per al projecte Visc+, una iniciativa de gestió de les dades de salut dels catalans. Aquest aspecte havia rebut moltes crítiques. L'Autoritat Catalana de Protecció de Dades (ACPD) ja va advertir a l'octubre que es podia vulnerar l'anonimat dels pacients.

De qui són les dades?

Hi ha molts experts que adverteixen que, per més que les dades se separin del nom de la persona i es dilueixin entre moltes d'altres –el

que en l'argot del sector es coneix com a *dissociar i agregar*–, hi ha el perill que en alguns casos sigui possible identificar la persona.

La investigadora cultural Elisabet Roselló verbalitza aquests dubtes: "Hi ha molts interrogants oberts sobre la privacitat dels ciutadans i sobre qui posseeix les dades de la ciutat". Roselló lamenta que el centre s'enfoqui més a empreses que a ciutadans: "Com a ciutadà no saps navegar entre les dades". Demana més pedagogia i una ètica escrupolosa a l'hora de fer negoci amb dades personals.

80%. Es calcula que el 80% de les dades que es generen estan desestructurades. El vicepresident de la branca de consultoria d'Oracle a Europa, Malhar Kamdar, assegura que les dades tindran aquest segle "el mateix poder que l'electricitat al segle XX". L'ex comissària europea de l'agenda digital Neelie Kroes ja advertia fa anys que les dades són "el nou petroli". Però per refinar aquest nou cru, adverteix Kamdar, calen professionals especialitzats. El director general de Telecomuni-

Dubtes
Hi ha molts interrogants oberts sobre la privacitat dels ciutadans

cacions i Societat de la Informació de la Generalitat de Catalunya, Jordi Puigneró, explica que el centre vol formar-ne: "A Europa no només hem de ser consumidors de solucions de *big data* que vénen dels Estats Units o d'Àsia, sinó que també n'hem de ser productors".

650.000 euros és la xifra que han aportat al projecte l'Ajuntament, la Generalitat i BDigital. El centre neix amb 10 empreses col·laboradores i amb la meta de tenir una plantilla de 25 professionals l'any 2020. La lletra V simbolitza els reptes del *big data*: la varietat, la velocitat i el volum. Encara s'ha de veure quina varietat d'empreses, quin volum d'activitat i a quina velocitat treballarà el nou Big Data CoE. De moment, al marge d'aquesta iniciativa, moltes empreses catalanes ja intenten treure suc de l'imparable núvol d'informació. Totes elles, igual que el nou centre del carrer Roc Boronat, miraran d'aconseguir una part del pastís dels 16.900 milions de dòlars que la Comissió Europea calcula que mouran les dades aquest 2015. —